

**Stanowisko Pomorskiej Rady Oświatowej
w sprawie sytuacji kadrowej w szkołach i placówkach oświatowych
oraz prestiżu zawodu nauczyciela z 28 września 2021 roku**

Pomorska Rada Oświatowa, reprezentująca różne instytucje i środowiska Pomorza, korzystając ze swoich ustawowych kompetencji, uznaje za konieczne wyrażenie opinii w sprawie sytuacji kadrowej w szkołach i placówkach oświatowych oraz konieczności podjęcia działań służących podniesieniu prestiżu zawodu nauczyciela.

Pomorska Rada Oświatowa podkreśla, że nauczyciele pełnią szczególną społeczną misję. Powinny im zatem towarzyszyć uznanie oraz dbałość o prestiż zawodu nauczyciela, w tym status ekonomiczny tej grupy zawodowej.

Pomorska Rada Oświatowa z troską zauważa pogarszanie się sytuacji kadrowej w szkołach i placówkach oświatowych przejawiające się brakiem nauczycieli o odpowiednich kwalifikacjach. Rada dostrzega, że w latach szkolnych 2018/2019–2020/2021 braki kadrowe wystąpiły w prawie połowie szkół i najczęściej dotyczyły nauczycieli takich przedmiotów, jak: fizyka, matematyka, chemia, język angielski, informatyka i przedmioty zawodowe¹. Jednocześnie za niepokojące zjawisko Rada uznaje pogłębiającą się dysproporcję w strukturze wiekowej nauczycieli, a także zmniejszającą się liczbę absolwentów szkół wyższych decydujących się na wybór zawodu nauczyciela, która jest konsekwencją pogorszenia się statusu ekonomicznego tej grupy zawodowej. Pomorska Rada Oświatowa zauważa, że zarobki nauczycieli w Polsce należą do najniższych w krajach OECD². Pogłębiające się braki kadrowe oraz obniżające się prestiż i status ekonomiczny nauczycieli, zdaniem Rady, jest zagrożeniem dla edukacji młodego pokolenia Polaków.

Biorąc pod uwagę powyższe, Pomorska Rada Oświatowa za konieczne uznaje pilne podjęcie przez resort edukacji działań zapobiegających dalszemu obniżaniu prestiżu zawodu nauczyciela, a także wprowadzenie systemu, który w sposób znaczący uatrakcyjniłby zawód nauczyciela i skłonił do kształcenia się oraz do podejmowania pracy w zawodzie nauczyciela, w tym przez pracowników sektora gospodarki.

Pomorska Rada Oświatowa uznaje za pilne podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli. Ponadto, Rada podkreśla, iż propozycja powiązania wynagrodzeń nauczycieli z kwotą przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej od lat jest postulatem związków zawodowych działających w oświacie. Rada z zainteresowaniem zatem przyjmuje inicjatywę Związku Nauczycielstwa Polskiego wyrażoną poprzez Obywatelski Komitet Inicjatywy Ustawodawczej³. Jednocześnie Rada pozostaje na stanowisku, że zmiana sposobu ustalania wynagrodzeń nauczycieli nie może swymi skutkami obciążać samorządów, które już obecnie ponoszą konsekwencje rosnących kosztów związanych z realizacją zadań oświatowych.

¹ Raport NIK z 2021 r. – „Organizacja pracy nauczycieli w szkołach publicznych”.

² W latach 2018-2020 zarobki nauczycieli w Polsce wynosiły od 63 proc. do 76 proc. kwoty, jaką zarabiałoby osoby w tym samym wieku i o zbliżonym poziomie wykształcenia, zatrudnione poza oświatą. Ten sam wskaźnik dla krajów OECD utrzymuje się na poziomie od 80 proc. do 94 proc. Jednocześnie, średnie wynagrodzenie nauczyciela stażysty wraz ze wszystkimi dodatkami 1 września 2021 r. wyniosło 3537,80 zł.

³ Postanowienie nr 17 Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 23 sierpnia 2021 r.

Pomorska Rada Oświatowa kieruje wyrazy uznania i podziękowania dla nauczycieli, którzy mimo trudnej sytuacji z zaangażowaniem i oddaniem wypełniają swoją misję.